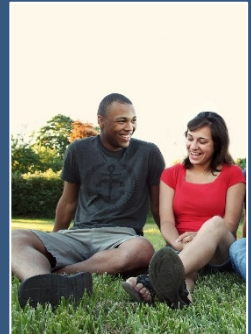

Ymgynghoriad ar yr Asesiad Strategol o Drosedd ac Anhrefn

Adroddiad Adborth

Ebrill 2023

89

o ymatebion wedi'u derbyn
(gyda 167 o sylwadau
ysgrifenedig)

46%

wedi dweud bod trosedd wedi
cynyddu **llawer** neu **ychydig**
dros y 12 mis diwethaf
(51% wedi dweud ei fod yr un peth)

58%

wedi dweud bod
camddefnyddio alcohol yn
broblem fawr yng
Ngheredigion
(40% wedi dweud nad oedd yn
broblem, 1% heb ateb)

87%

wedi dweud bod
camddefnyddio cyffuriau yn
broblem fawr yng Ngheredigion
(13% wedi dweud nad oedd yn
broblem)

**Presenoldeb Gweladwy gan yr
Heddlu
Diogelwch ar y Ffordd a
Lleihau Marwolaethau ar y
Ffordd
Goleuadau Stryd**

wedi'u nodi fel y 3 phrif fater oedd
wedi **gwella** dros y deuddeg mis

**Cyflenwi Cyffuriau yn
anghyfreithlon
Camddefnyddio Sylweddau
(Cyffuriau)
Ymddygiad
Gwrthgymdeithasol**

wedi'u nodi fel y 3 phrif fater oedd
wedi **gwaethygu** dros y deuddeg
mis diwethaf

**Troseddau Rhyw
Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon
Trais yn Erbyn Menywod a Merched
Camddefnyddio Sylweddau
(Cyffuriau)
Trais Domestig (gan gynnwys Stelcio
ac Aflonyddu)**

wedi'u nodi fel y prif **faterion â
blaenoriaeth** yng Ngheredigion ar
hyn o bryd

**Bwrgleriaeth
Trosedd / Twyll Ar-lein
Difrod Troseddol
Galwadau Diwahoddiad / Sgamiau
Camddefnyddio Cyffuriau ac Alcohol
Presenoldeb Gweladwy gan yr Heddlu
/ Cymryd Camau Pellach**

wedi'u nodi fel y prif faterion a
fyddai'n bygwth gwneud i bobl
deimlo'n ddiogel yn eu cartrefi eu
hunain

Ymgynghoriad wedi'i gynnal rhwng 31 Ionawr a 28 Mawrth 2023

Roedd yr arolwg ar gael ar-lein trwy wefan y Cyngor, gwefannau partneriaid, copi caled ac fe'i hysbysebwyd trwy'r cyfryngau cymdeithasol
Derbyniwyd cyfanswm o 89 o ymatebion
Mae'r canlyniadau llawn a'r wybodaeth monitro cydraddoldeb i'w gweld ar y tudalennau canlynol

Cefndir

Rhwng 31 Ionawr a 28 Mawrth 2023, bu Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Ceredigion yn ymgysylltu â phreswylwyr fel rhan o'i Hasesiad Strategol o Drosedd ac Anhrefn.

Mae Partneriaethau Diogelwch Cymunedol yn cynnwys cynrychiolwyr o'r Heddlu, Awdurdodau Lleol, Gwasanaethau Tân ac Achub, Gwasanaeth Prawf a Byrddau Iechyd.

Fel partneriaeth maent yn penderfynu sut i ddelio â materion trosedd ac anhrefn lleol, ymddygiad gwrthgymdeithasol, camddefnyddio cyffuriau neu alcohol ac aildroseddu er mwyn amddiffyn cymunedau lleol rhag troseddau, a helpu pobl i deimlo'n fwy diogel. Mae'r Partneriaeth Diogelwch Cymunedol yn cynnal adolygiadau rheolaidd er mwyn parhau'n ymwybodol o natur a lefel trosedd ac anhrefn yn y Sir a chael persbectif ar faterion pwysig eraill fel ofn troseddau, ymddygiad gwrthgymdeithasol a chamddefnyddio cyffuriau.

Mae'r ymgynghoriad yn rhan hanfodol o'r adolygiad nesaf a bydd yn helpu i nodi dulliau o ddatblygu a gweithredu camau effeithiol i leihau'r problemau hyn a chyfeirio adnoddau er mwyn mynd i'r afael â nhw. Defnyddir yr ymgynghoriad cyhoeddus i ddarparu sylfaen dystiolaeth gryf a sylfaen a arweinir gan wybodaeth i'r Partneriaeth er mwyn llywio Cynllun Cyflenwi Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Ceredigion.

Roedd yr arolwg ar gael ar-lein trwy wefannau partneriaid y Partneriaeth Diogelwch Cymunedol a chafodd ei hysbysebu trwy'r cyfryngau cymdeithasol. Roedd copïau printiedig ar gael i'w llwytho i lawr o wefan ymgynghoriadau'r Cyngor.

Cyfradd Ymateb

Cafwyd cyfanswm o 89 o ymatebion i'r ymgynghoriad gan gynnwys 167 o sylwadau ysgrifenedig. Cwblhawyd 3 chopi papur a chafwyd 9 ymateb trwy ddiwyddiad Cyngor leuenctid Ceredigion. Cwblhawyd 21% neu 19 o arolygon yn Gymraeg a 74% neu 66 yn Saesneg. Ar gyfartaledd, cymerodd ymatebwyr 13 munud 58 eiliad i gwblhau'r arolwg ar-lein. Mae'r tudalennau sy'n dilyn yn rhoi crynodeb o'r casgliadau.

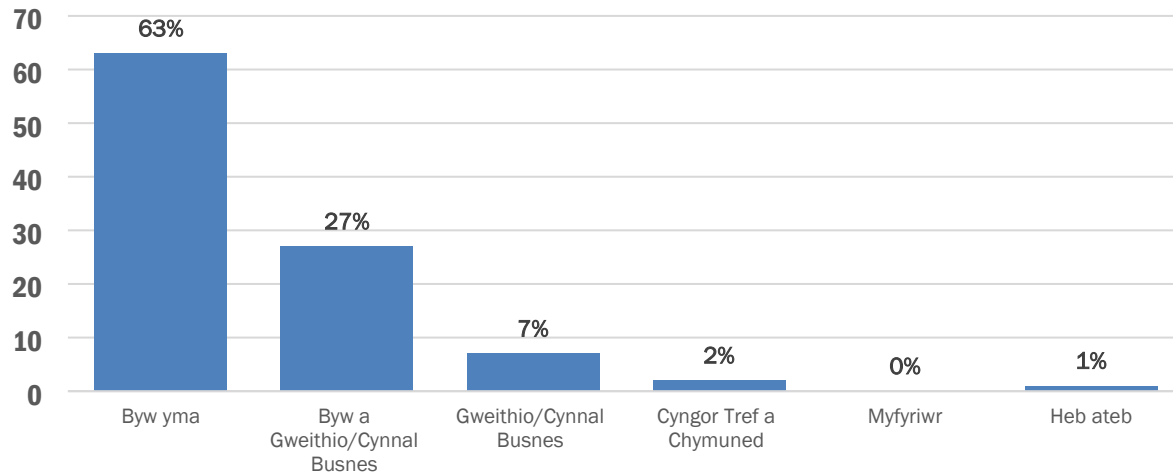
Prif Gasgliadau

Cw1: Beth yw eich prif gysylltiad â'r Sir?

Roedd y cwestiwn agoriadol yn gofyn i ymatebwyr nodi eu prif gysylltiad â'r Sir. Nododd y mwyafrif (63%) eu bod yn breswylwyr, tra bod ychydig dros chwarter (27%) wedi nodi eu bod yn byw ac yn gweithio yn y Sir. Mae 7% arall yn gweithio neu'n cynnal busnes yng Ngheredigion, tra bod 2% yn Gyngorau Tref neu Gymuned. Mae'r siart hon yn crynhoi cysylltiad ymatebwyr â'r Sir.

Cw1. Beth yw eich prif gysylltiad â'r Sir?

▼ Canran

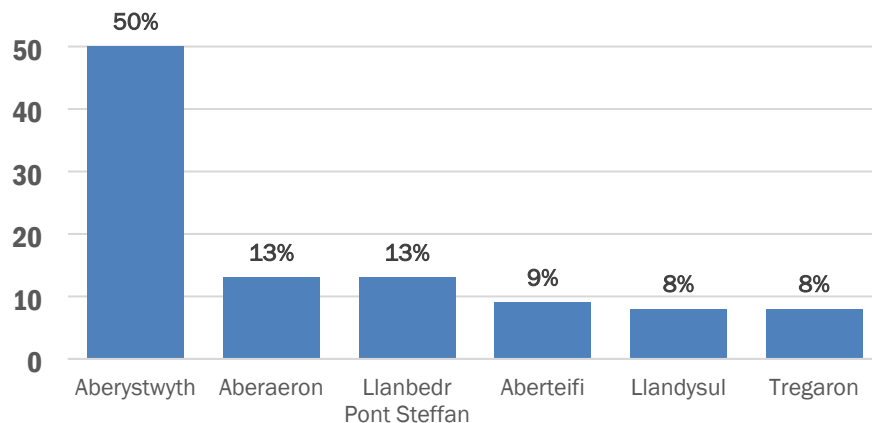

Cw2: Gyda pha rai o'r ardaloedd canlynol yr ydych yn ymwneud â nhw?

Roedd y cwestiwn nesaf yn gofyn i ymatebwyr nodi pa ardal ddaearyddol y maent yn ymwneud â hi. Nododd y gyfran fwyaf o ymatebwyr (50%) Aberystwyth, sy'n cyfateb i 46 o ymatebwyr. Fel y dref fwyaf yn y Sir gyda 14,648 o drigolion, nid yw'n syndod bod yr ymatebwyr wedi'u pwysoli'n drwm tuag at Aberystwyth. Roedd gweddill trefi'r Sir yn cynrychioli'r 50% arall o ymatebwyr, yn amrywio o 13% yn Aberaeron a Llanbedr Pont Steffan i 8% yn Llandysul a Thregaron.

Cw2. Gyda pha rai o'r ardaloedd canlynol yr ydych yn ymwneud â nhw?

▼ Canran

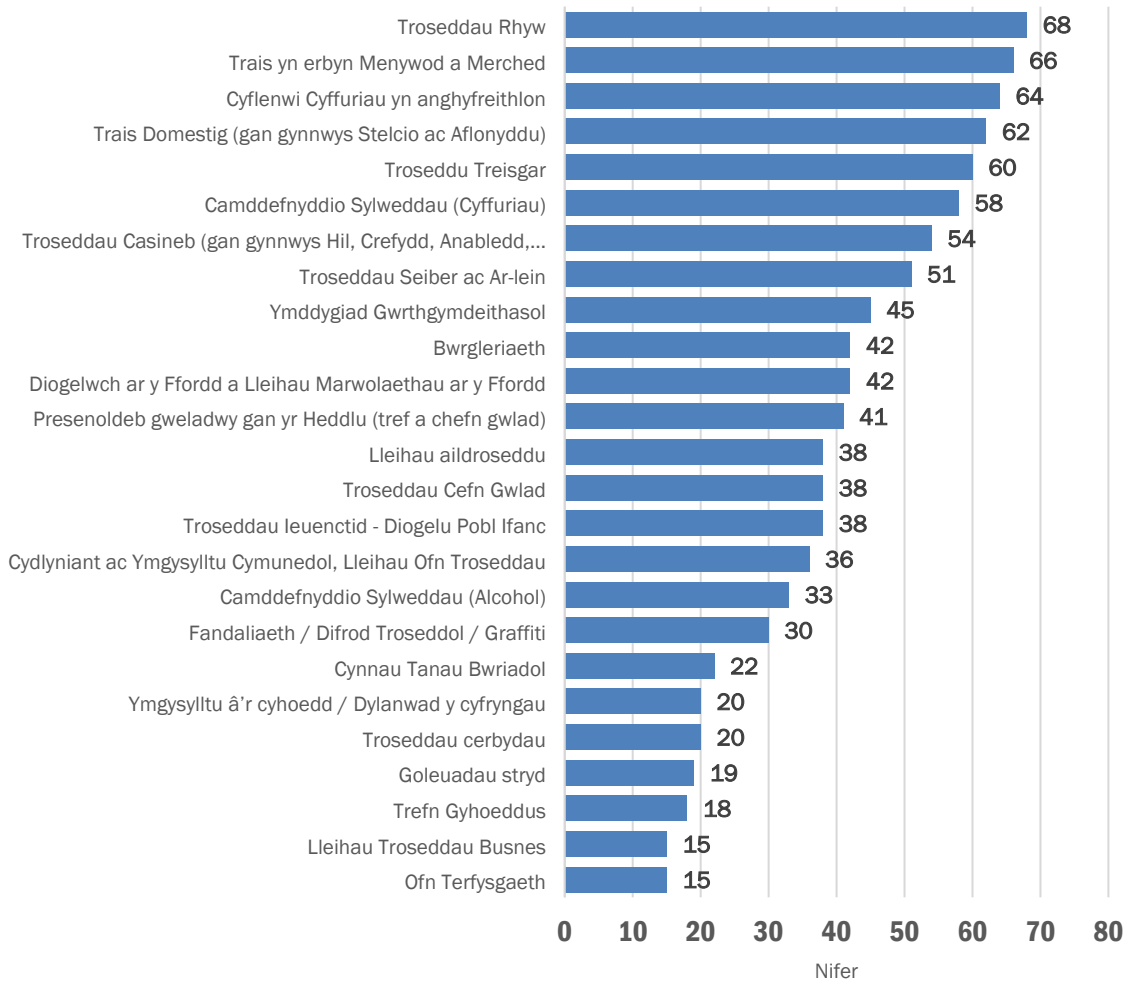

(Nid yw'r ffigurau'n dod i gyfanswm o 100% oherwydd talgrynnu cyfrifiadurol)

Cw3: Gyda'r materion cyfredol hyn, rhowch nhw yn ôl eich blaenoriaeth chi:

Yna gofynnwyd i'r ymatebwyr roi rhestr o bump ar hugain o faterion diogelwch cymunedol cyfredol yn nhrefn pwysigrwydd trwy roi gradd uchel, canolig neu isel ar gyfer pob mater. **Troseddau rhyw** gafodd y nifer fwyaf o bleidleisiau "blaenoriaeth uchel" gyda 68, gyda **thrais yn erbyn menywod a merched** (66) a **chyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon** yn dilyn yn agos gyda 64, fel y dangosir yn y siart isod.

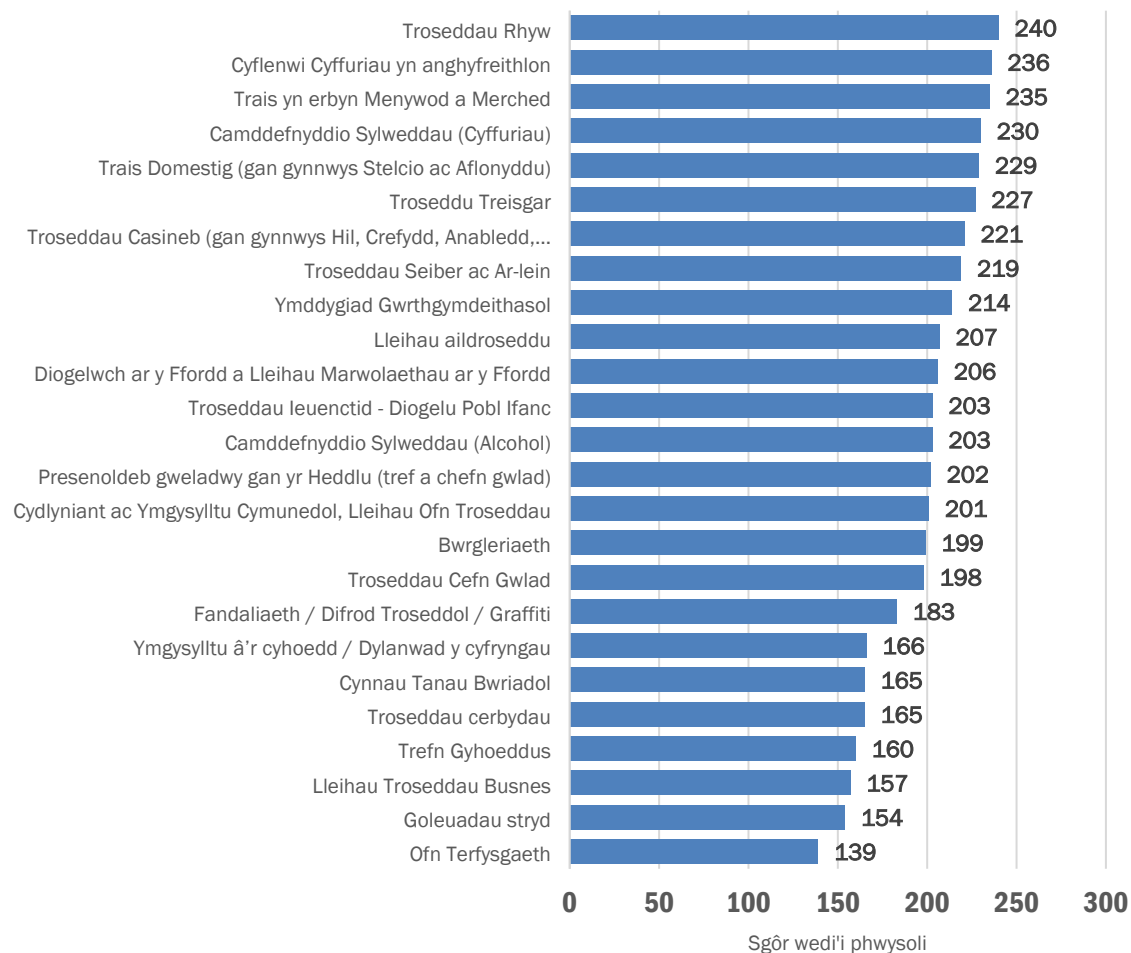
Cw3. Gyda'r materion canlynol, rhowch nhw yn ôl eich blaenoriaeth chi: Nifer yr ymatebion blaenoriaeth "Uchel"

Fodd bynnag, nid yw hyn yn ystyried y safleoedd is. Felly defnyddiwyd system bwysoli syml i sgorio pob un o'r materion diogelwch cymunedol trwy luosi'r nifer ym mhob categori â sgôr o 3 i 1, gyda 3 yr uchaf. Mae'r canlyniadau'n dangos bod **troseddau rhyw**, **cyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon** a **thrais yn erbyn menywod a merched** yn parhau i fod yn y safle uchaf o ran materion diogelwch cymunedol fel y dangosir yn y siart drosodd. Newidiodd y pwysoliad y drefn flaenoriaeth ar ôl y tri uchaf – roedd **camddefnyddio sylweddau (cyffuriau)**, **trais domestig**, **troseddau treisgar** a **throseddau casineb** yn dilyn yn agos iawn. Ar ben arall y raddfa, roedd **ofn terfysgaeth** yn cael ei ystyried y flaenoriaeth isaf, mae'n debyg oherwydd y canfyddiad ei fod yn llai perthnasol na'r bygythiadau uniongyrchol o droseddu yn eu hardal.

Mae'r blaenoriaethau hyn yn cyfateb yn agos â Strategaeth Reoli ddiweddaraf Heddlu Dyfed Powys sy'n targedu cyflenwi a defnyddio cyffuriau yn anghyfreithlon, treisio a throseddau rhyw, ac atal a mynd i'r afael â thrais domestig. At hynny, adlewyrchir y materion hyn mewn blaenoriaethau cenedlaethol a rhanbarthol fel yr amlinellir yn Asesiad Strategol Heddlu Dyfed Powys 2023-24.

Cw3. Gyda'r materion cyfredol hyn, rhwch nhw yn ôl eich blaenoriaeth chi: sgôr wedi'i phwysoli

Yn ôl ardal ddaearyddol, roedd sawl tebygrwydd i'w gweld. Nodwyd materion yn ymwneud â chyffuriau fel y brif flaenoriaeth mewn tair o'r chwe ardal – camddefnyddio sylweddau (cyffuriau) yn Aberaeron a Llandysul, a chyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon yn Nhregaron. Yn Aberteifi a Llanbedr Pont Steffan, cafodd troseddau rhyw ei nodi fel blaenoriaeth, ac yn Aberystwyth trais yn erbyn menywod a merched oedd y flaenoriaeth. Ar draws y prif flaenoriaethau, roedd cyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon yn ymddangos ym mhrif flaenoriaethau pump o'r chwe ardal, roedd camddefnyddio sylweddau (cyffuriau) yn ymddangos mewn pedair o'r chwe ardal, yn ogystal â throseddau rhyw. Mae'r casgliadau hyn wedi'u crynhoi yn y tabl isod. (Sylwer bod gan Aberteifi a Llanbedr Pont Steffan ymatebion ar y cyd ar gyfer y drydedd flaenoriaeth uchaf).

Y 3 mater â blaenoriaeth uchaf yn ôl ardal (sgorau wedi'u pwysoli)

<u>Aberaeron</u>	<u>Aberystwyth</u>	<u>Aberteifi</u>	<u>Llanbedr Pont Steffan</u>	<u>Llandysul</u>	<u>Tregaron</u>
Camddefnyddio Sylweddau (Cyffuriau)	Trais yn Erbyn Menywod a Merched	Troseddau Rhyw	Troseddau Rhyw	Camddefnyddio Sylweddau (Cyffuriau)	Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon
Troseddau Seiber ac Ar-lein	Troseddau Rhyw	Trais Domestig (gan gynnwys Stelcio ac Aflonyddu)	Troseddau Treisgar	Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon	Diogelwch ar y Ffordd a Lleihau Marwolaethau ar y Ffordd
Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon	Trais Domestig (gan gynnwys Stelcio ac Aflonyddu)	Camddefnyddio Sylweddau (Cyffuriau)	Camddefnyddio Sylweddau (Cyffuriau)	Troseddau Rhyw	Troseddau Casineb (gan gynnwys Hil, Crefydd, Anabledd, Homoffobia, Trawsffobia)
		Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon	Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon		
		Troseddau Cefn Gwlad			
		Trais yn Erbyn Menywod a Merched	Trais yn Erbyn Menywod a Merched		
		Troseddau Seiber ac Ar-lein			

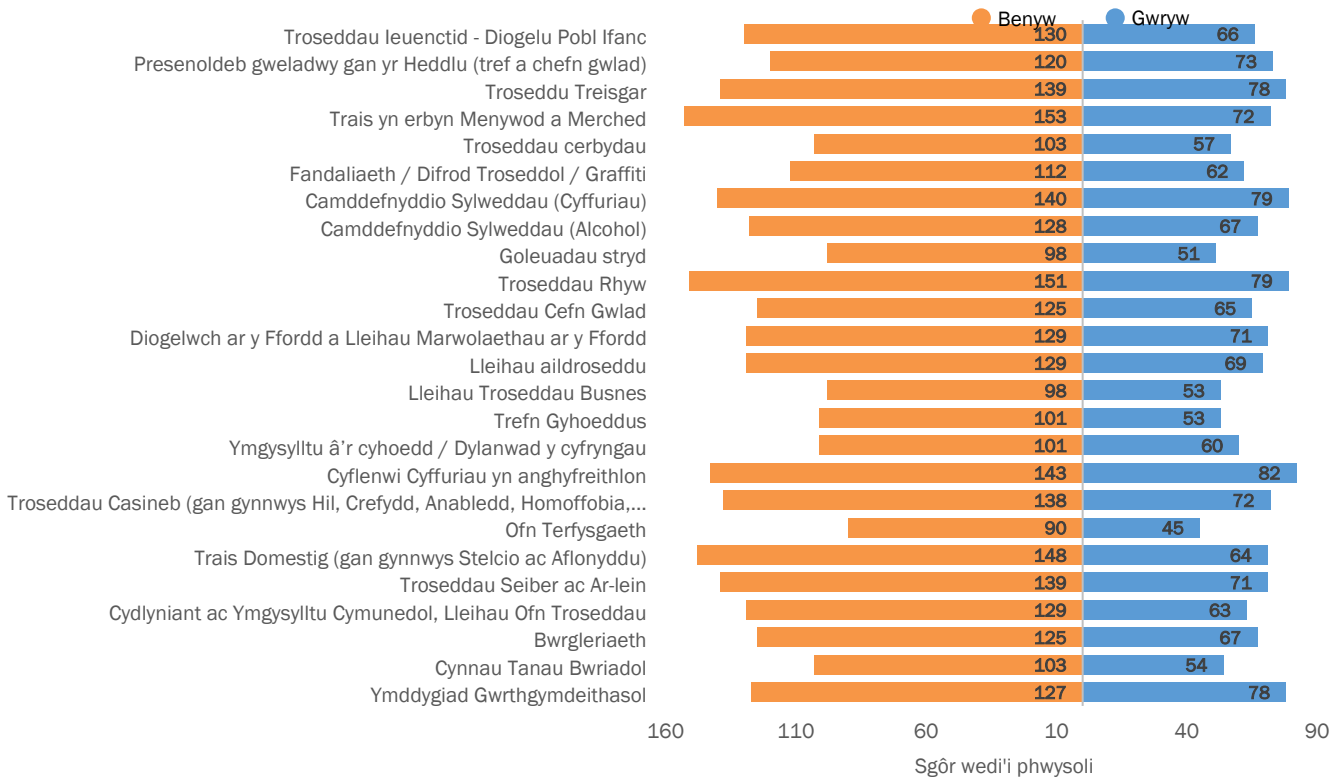
- Troseddau Seiber ac Ar-lein
- Trais Domestig (gan gynnwys Stelcio ac Aflonyddu)
- Troseddau Casineb (gan gynnwys Hil, Crefydd, Anabledd, Homoffobia, Trawsffobia)
- Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon
- Diogelwch ar y Ffordd a Lleihau Marwolaethau ar y Ffordd
- Troseddau Cefn Gwlad
- Troseddau Rhyw
- Camddefnyddio Sylweddau (Cyffuriau)
- Trais yn Erbyn Menywod A Merched
- Presenoldeb gweladwy gan yr Heddlu (tref a chefn gwlad)
- Troseddu Treisgar

Ymhlith menywod y brif flaenoriaeth a nodwyd oedd trais yn erbyn menywod a merched ac yna troseddau rhyw a thrais domestig, tra bod pryderon dynion yn canolbwyntio ar faterion yn gysylltiedig â chyffuriau, gyda chyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon a chamddefnyddio sylweddau (cyffuriau) yn y ddau le uchaf, yna troseddau rhyw. Mae'r tabl isod yn cymharu'r 3 blaenoriaeth uchaf yn ôl rhyw, a chyflwynir dadansoddiad llawn o'r sgorau wedi'u pwysoli yn y siart trosodd.

Y 3 mater â blaenoriaeth uchaf yn ôl sgôr wedi'i phwysoli ac yn ôl rhyw

Safle	Benyw	Gwryw
1	Trais yn Erbyn Menywod a Merched	Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon
2	Troseddau Rhyw	Camddefnyddio Sylweddau (Cyffuriau)
3	Trais Domestig (gan gynnwys Stelcio ac Aflonyddu)	Troseddau Rhyw

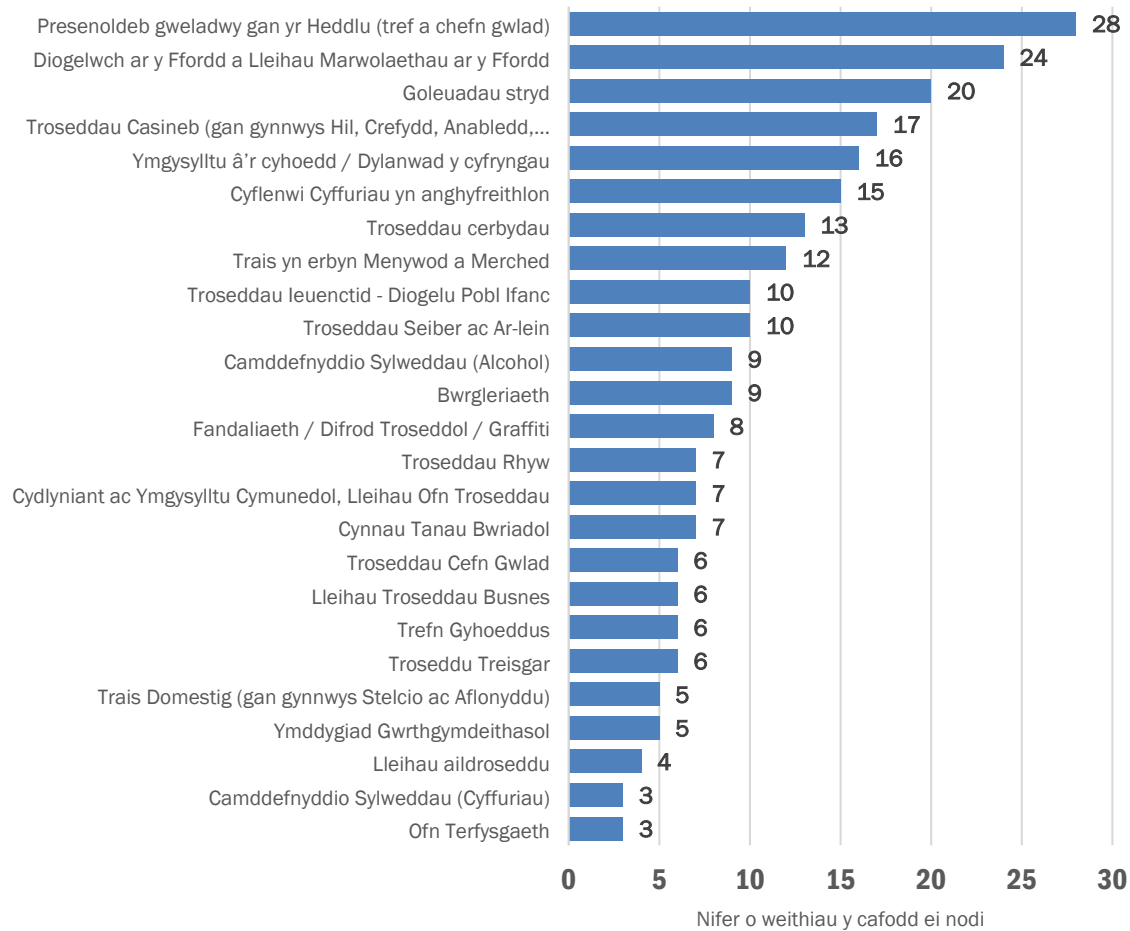
Gyda'r materion cyfredol hyn, rhowch nhw yn ôl eich blaenoriaeth chi: sgôr wedi'i phwysoli ac yn ôl rhyw

Cw4: Nodwch pa faterion sydd wedi gwella dros y 12 mis diwethaf, yn eich barn chi:

Roedd y cwestiwn canlynol yn gofyn i ymatebwyr nodi pa faterion oedd wedi gwella yn eu barn nhw dros y deuddeg mis diwethaf. Ar frig y rhestr roedd **presenoldeb gweladwy gan yr Heddlu (tref a chefn gwlad)** a gafodd ei nodi gan 28 o ymatebwyr, wedi'i ddilyn gan **ddiogelwch ar y ffordd a lleihau marwolaethau ar y ffordd** gyda 24, a **goleuadau stryd** gydag 20. Mae'r rhestr lawn o ymatebion i'w gweld yn y siart drosodd. Ar ben arall y raddfa, dim ond tair gwaith y cafodd camddefnyddio sylweddau (cyffuriau) ac ofn terfysgaeth eu nodi. Mae'r canlyniadau hyn yn cyfateb i'r atebion i gwestiwn 5 lle'r oedd ymatebwyr o'r farn mai cyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon a chamddefnyddio sylweddau (cyffuriau) oedd y materion oedd wedi gwaethygu mwyaf dros y deuddeg mis blaenorol. Yn yr un modd, dim ond pedwar gwaith y cafodd ymddygiad gwrthgymdeithasol ei nodi yn y rhestr o faterion oedd wedi gwella, ond mae'n ymddangos yn drydydd yng nghwestiwn 5 yn y rhestr o faterion oedd wedi gwaethygu.

Cw4. Nodwch pa faterion sydd wedi gwella dros y 12 mis diwethaf, yn eich barn chi:

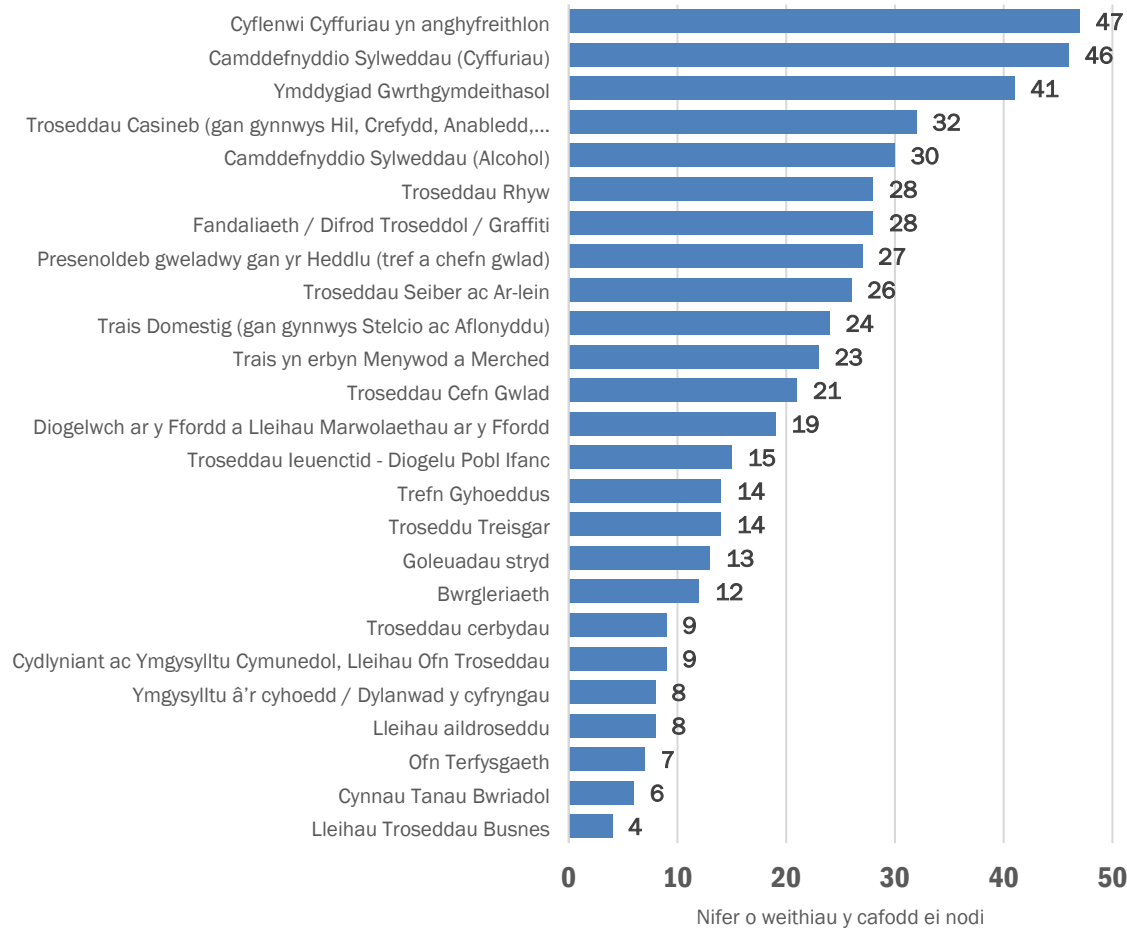
Cw5: Nodwch pa faterion sydd wedi gwaethygu dros y 12 mis diwethaf, yn eich barn chi:

Gofynnodd y cwestiwn dilynol pa faterion yr oedd yr ymatebwyr yn meddwl oedd wedi gwaethygu dros y deuddeg mis diwethaf. Roedd **cyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon** a **chamddefnyddio sylweddau (cyffuriau)** yn ymddangos ar frig y rhestr a gafodd eu nodi 47 o weithiau a 46 o weithiau. Yn dilyn materion yn ymwneud â chyffuriau, cafodd **ymddygiad gwrthgymdeithasol** ei nodi 41 o weithiau. Cafwyd llawer mwy o ymatebion i'r tri mater hyn na'r mater uchaf nesaf. I'r gwrthwyneb, dim ond 4 o ymatebwyr ar ben arall y raddfa oedd wedi nodi lleihau troseddau busnes. (Cafwyd dwywaith cymaint o ymatebion i'r cwestiwn hwn o'i gymharu â'r cwestiwn blaenorol oedd wedi gofyn i ymatebwyr dynnu sylw at y materion oedd wedi gwella).

Mae cymharu canfyddiadau ymatebwyr o droseddu â'r ffigurau troseddu diweddaraf ar draws Ceredigion yn dangos rhai gwahaniaethau amlwg rhwng y canfyddiad o droseddu a realiti troseddu. Er i gyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon gael ei nodi fel y prif fater oedd wedi gwaethygu, mewn gwirionedd roedd digwyddiadau masnachu mewn cyffuriau wedi lleihau ychydig ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 28 Chwefror 2023 o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Yn yr un modd, cafodd digwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol ei nodi hefyd fel un o'r prif faterion oedd wedi gwaethygu, ond mewn gwirionedd roedd y digwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol a gofnodwyd wedi lleihau'n sylweddol dros yr un cyfnod. Fodd bynnag, roedd pryderon ymatebwyr ynghylch camddefnyddio

cyffuriau yn gwbl ddi-sail gan fod nifer y troseddau bod â chyffuriau yn eich meddiant wedi cynyddu'n sylweddol.

Cw5. Nodwch pa faterion sydd wedi gwaethygu dros y 12 mis diwethaf, yn eich barn chi:

Yn ôl ardal, materion yn ymwneud â chyffuriau oedd y mater a gafodd y sgôr uchaf mewn pedair o'r chwe ardal – cyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon yn Aberaeron a Llandysul, a chamddefnyddio sylweddau (cyffuriau) yn Aberystwyth a Llanbedr Pont Steffan. Y broblem fwyaf yn Aberteifi oedd ymddygiad gwrthgymdeithasol ac yn Nhregaron troseddau seiber ac ar-lein oedd y broblem fwyaf. Mae tueddiadau eraill i'w gweld – mae cyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon yn ymddangos yn y 3 phrif fater ym mhob ardal, tra bod ymddygiad gwrthgymdeithasol yn ymddangos yn y 3 uchaf ar gyfer Aberystwyth, Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan a Llandysul. Mae'r tabl trosedd yn crynhoi'r casgliadau hyn.

Roedd materion eraill a gafodd eu nodi yn cynnwys troseddau casineb oedd wedi ymddangos unwaith mewn perthynas â Thregaron, presenoldeb gweladwy gan yr Heddlu mewn perthynas ag Aberaeron, a chamddefnyddio sylweddau (alcohol) a fandaliaeth / difrod troseddol / graffiti yn Aberteifi. Yn Llandysul, roedd diogelwch ar y ffordd a lleihau marwolaethau ar y ffordd yn gydradd drydydd. Sylwch fod yr un materion yn drydydd ar gyfer Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan a Llandysul.

Y 3 phrif fater sydd wedi gwaethygu dros y 12 mis diwethaf fesul ardal

<u>Aberaeron</u>	<u>Aberystwyth</u>	<u>Aberteifi</u>	<u>Llanbedr Pont Steffan</u>	<u>Llandysul</u>	<u>Tregaron</u>
Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon	Camddefnyddio Sylweddau (Cyffuriau)	Ymddygiad Gwrth- gymdeithasol	Camddefnyddio Sylweddau (Cyffuriau)	Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon	Troseddau Seiber ac Ar-lein
Camddefnyddio Sylweddau (Cyffuriau)	Ymddygiad Gwrth- gymdeithasol	Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon	Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon	Ymddygiad Gwrth- gymdeithasol	Troseddau Casineb (gan gynnwys Hil, Crefydd, Anabledd, Homoffobia, Trawsffobia)
Presenoldeb Gweladwy gan yr Heddlu (Tref a Chefn Gwlad)	Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon	Camddefnyddio Sylweddau (Alcohol)	Ymddygiad Gwrth- gymdeithasol	Troseddau Seiber ac Ar-lein	Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon
		Camddefnyddio Sylweddau (Cyffuriau)	Troseddau Seiber ac Ar- lein	Diogelwch ar y Ffordd a Lleihau Marwolaethau ar y Ffordd	
		Fandaliaeth / Difrod Troseddol / Graffiti	Troseddau leuenctid – Diogelu Pobl Ifanc	Camddefnyddio Sylweddau (Cyffuriau)	

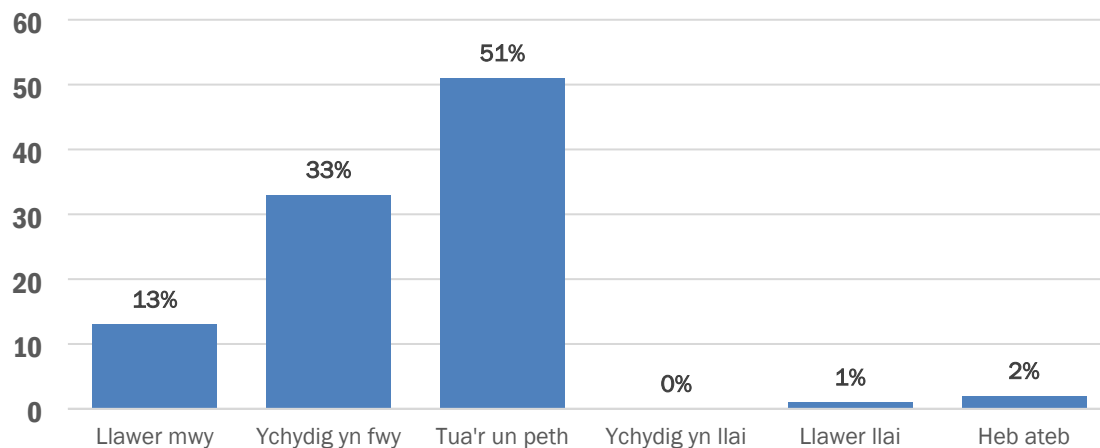
- Ymddygiad Gwrthgymdeithasol
- Troseddau Seiber ac Ar-lein
- Troseddau Casineb (gan gynnwys Hil, Crefydd, Anabledd, Homoffobia, Trawsffobia)
- Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon
- Diogelwch ar y Ffordd a Lleihau Marwolaethau ar y Ffordd
- Camddefnyddio Sylweddau (Alcohol)
- Camddefnyddio Sylweddau (Cyffuriau)
- Fandaliaeth / Difrod Troseddol / Graffiti
- Presenoldeb Gweladwy yr Heddlu (Tref a Chefn Gwlad)
- Troseddau leuenctid – Diogelu Pobl Ifanc

Cw6. Faint o newid a fu o ran troseddau yn gyffredinol yn eich ardal chi dros y 12 mis diwethaf, yn eich barn chi:

Dywedodd mwyafrif bach o 51% fod y gyfradd droseddu gyffredinol yn eu hardal tua'r **un peth** â deuddeg mis ynghynt, tra bod bron i hanner (46%) yn dweud bod **y chydig yn fwy** neu **lawer mwy** o droseddau dros y deuddeg mis diwethaf. Dywedodd 13% o'r rheiny fod **llawer mwy** o droseddu. Dim ond 1% o ymatebwyr ddywedodd fod llai o droseddau, gweler y siart drosodd.

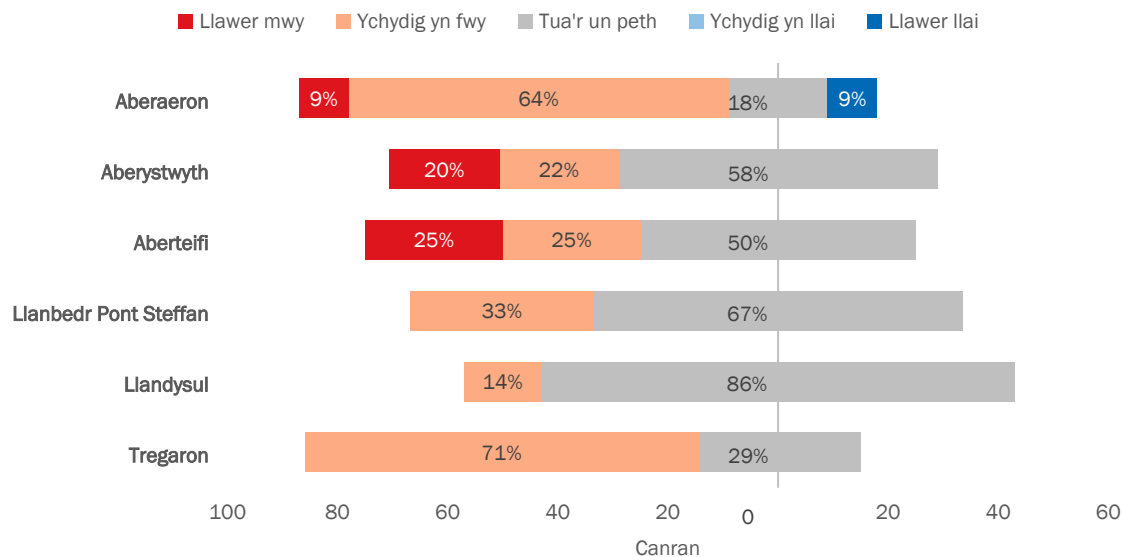
Cw6. Faint o newid a fu o ran troseddau yn gyffredinol yn eich ardal chi dros y 12 mis diwethaf, yn eich barn chi?

▼ Canran

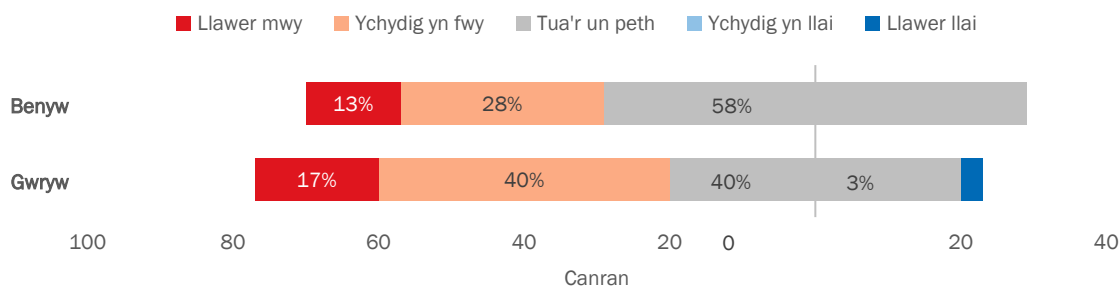
Yn ôl ardal, roedd ychydig o wahaniaeth barn. Er enghraifft, dywedodd y mwyafrif helaeth (73%) o'r rhai sy'n ymwneud ag Aberaeron fod y gyfradd droseddu gyffredinol yn llawer mwy neu ychydig yn fwy, tra yn Llandysul dim ond 14% ddywedodd ei bod ychydig yn fwy, a dywedodd y mwyafrif (86%) ei bod tua'r un peth. Aberteifi oedd â'r gyfran uchaf o ymatebwyr a ddywedodd fod llawer mwy o droseddau, sef 25%, gweler y siart isod. Aberaeron hefyd oedd yr unig ardal lle teimlai unrhyw ymatebwyr fod llai o droseddau, gyda 9% yn dweud eu bod yn teimlo bod llawer llai o droseddau na ddeuddeg mis ynghynt.

Faint o newid a fu o ran troseddau yn gyffredinol yn eich ardal chi dros y 12 mis diwethaf, yn eich barn chi? (Yn ôl ardal)

Yn ôl rhyw, roedd gan ddynton farn fwy negyddol am y newid dros y 12 mis diwethaf gyda'r mwyafrif (57%) yn nodi bod y gyfradd droseddu yn llawer mwy neu ychydig yn fwy o'i chymharu â 41% ar gyfer merched, gweler y siart drosodd.

Faint o newid a fu o ran troseddau yn gyffredinol yn eich ardal chi dros y 12 mis diwethaf, yn eich barn chi? (Yn ôl rhyw)

Cw7. A oes materion newydd sydd, yn eich barn chi, yn peri pryder ar hyn o bryd?

Yna cafodd ymatebwyr gyfle i godi unrhyw faterion newydd oedd yn peri pryder iddynt. Nodwyd cyfanswm o 54 o faterion, er nad oedd y mwyafrif o'r rhain yn faterion newydd ond yn hytrach roedd ymatebwyr wedi pwysleisio pwysigrwydd y materion oedd eisoes wedi'u nodi mewn cwestiynau cynharach. Er enghraifft, roedd y mater mwyaf cyffredin a godwyd yn ymwneud â **chamdddefnyddio cyffuriau a delio mewn cyffuriau** gydag 14 o ymatebion oedd hefyd yn ymddangos fel y 2 brif fater oedd wedi gwaethygu dros y deuddeg mis diwethaf yng nghwestiwn 5, gan ddarparu tystiolaeth bellach i awgrymu mai materion yn ymwneud â chyffuriau yw'r broblem fwyaf sy'n wynebu ymatebwyr ar hyn o bryd.

Yn dilyn hyn, cafodd **goryrru / diogelwch ar y ffordd, gwelededd gan yr Heddlu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol** eu nodi hefyd mewn perthynas â'r cwestiwn hwn. O'r materion hollol newydd a godwyd, roedd tri yn sôn yn benodol am **daflu sbwriel** a'r effaith y mae hyn yn ei gael ar eu hardal leol, ac un am bwysigrwydd **gwaith allgymorth mewn ysgolion** i helpu i osgoi ymddygiad gwrthgymdeithasol a throseddau yn y dyfodol. Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r materion a godwyd.

Mater	Nifer y cyfeiriadau
Camdddefnyddio cyffuriau / delio mewn cyffuriau	14
Goryrru / diogelwch ar y ffordd	7
Gwelededd gan yr Heddlu / yr Heddlu yn cymryd camau pellach	7
Ymddygiad gwrthgymdeithasol	6
Cydlyniant cymunedol / anghydfodau rhwng cymdogion / goddefgarwch	3
Taflu sbwriel	3
Galwadau diwahoddiad / sgamiau	2
Cam-drin domestig / Trais yn erbyn menywod	2
Troseddau casineb	2
Bwrgleriaeth	1
Camfanteisio'n rhywiol ar blant	1
Digartrefedd	1
Diogelwch ar-lein	1
Gwaith allgymorth mewn ysgolion	1
Goleuadau stryd / diogelwch yn y nos	1
Camdddefnyddio sylweddau (Alcohol)	1
Fandaliaeth	1

(Cafodd yr ymatebion eu codio yn ôl mathau o droseddau i gynorthwyo gyda'r dadansoddiad. Felly, mae amrywiadau yn y materion a restrir mewn ymateb i'r cwestiwn hwn o'i gymharu â'r cwestiynau caeedig mewn manau eraill yn yr arolwg. Mae'r golofn nifer y cyfeiriadau yn rhoi syniad o gyffredinrwydd cymharol).

Manteisiodd rhai o'r ymatebwyr ar y cyfle i egluro eu hateb a rhoi enghreifftiau o'r effaith hefyd. Mae'r tabl canlynol yn rhoi sampl o'r sylwadau a dderbyniwyd.

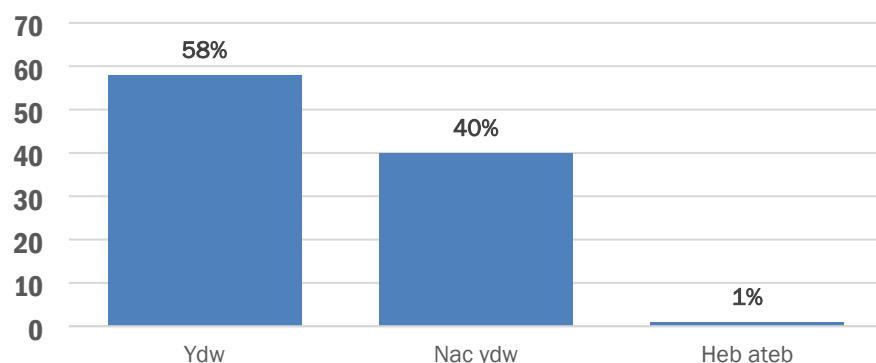
Sampl o'r Sylwadau	
"Rwy' wedi dechrau sylwi ar fwy o grwpiau bach o bobl sydd â phroblemau cyffuriau neu alcohol neu'r ddau yn casglu mewn rhai ardaloedd, a gall hyn fod yn eithaf brawychus."	"Canabis yw'r arogl pennaf yn Aberystwyth. Dwi wedi byw yn y dref ers y 1990au cynnar a dydw i ddim yn cofio iddi fod mor wael â hyn. Dyw pobl ddim hyd yn oed yn ceisio cuddio'r ffaith eu bod yn ysmegu cyffur Dosbarth B; mae'n creu awyrgylch annifyr."
"Ychydig iawn o dystiolaeth o'r Heddlu "ar y strydoedd". Mae mor anghyffredin gweld swyddogion ar batrôl yng nghanol tref Aberystwyth yn ystod y dydd."	"Bydd pobl yn hongian o gwmpas ger y castell pan fydd tywydd yn braf. Mae'r bobl hyn yn creu ymddygiad gwrthgymdeithasol, yn taflu sbwriel ac yn yfed gormod o alcohol."
"Problemau difrifol gyda diffyg presenoldeb yr Heddlu a defnyddwyr ffyrdd sy'n gyrru'n beryglus a rasio ar gyflymdra."	"Mae mwy o sgamiau nid yn unig ar-lein ond gyda phobl yn mynd o ddrws i ddrws. Fel rhywun sy'n byw mewn ardal lle mae nifer fawr o bobl oedrannus, rwy'n poeni y gallan nhw fod yn agored i'r mathau hyn o sgamiau."

Cw8: Ydych chi'n credu fod camddefnyddio alcohol yn broblem fawr mewn cysylltiad â throeddu yng Ngheredigion?

Yna rhoddwyd pedwar cwestiwn i'r ymatebwyr ar agweddau penodol ar droeddu a sut i riportio hyn. Roedd y cyntaf yn ystyried a oedd camddefnyddio alcohol yn broblem fawr mewn perthynas â throeddu yng Ngheredigion. Teimlai'r mwyafrif o ymatebwyr (58% neu 52 o ymatebwyr) ei fod yn broblem fawr, ond teimlai cyfran sylweddol (40% neu 36 o ymatebwyr) nad oedd yn broblem fawr, gweler y siart isod.

Cw8. Ydych chi'n credu fod camddefnyddio alcohol yn broblem fawr mewn cysylltiad â throeddu yng Ngheredigion?

▼ Canran

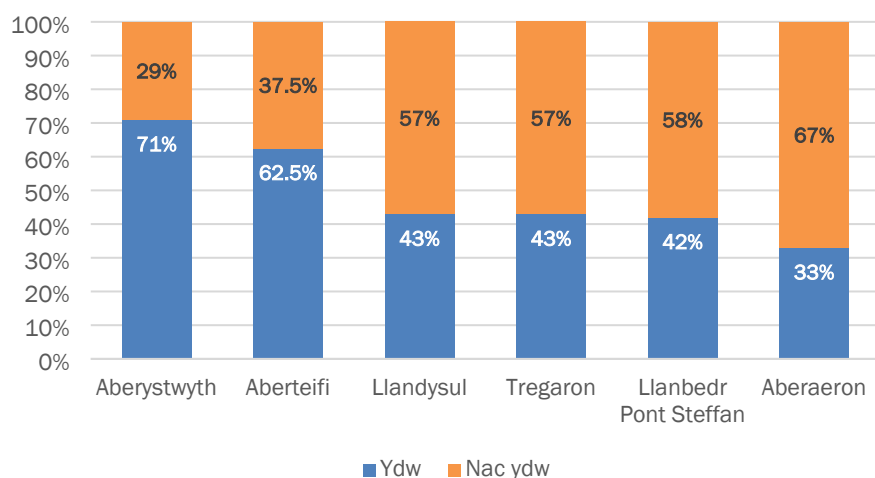

(Nid yw'r ffigurau'n dod i gyfanswm o 100% oherwydd talgrynnu cyfrifiadurol)

Yn ôl ardal ddaearyddol, mae'n amlwg bod y canlyniadau cyffredinol ar gyfer y Sir wedi'u chwyddo gan nifer yr ymatebwyr yn Aberystwyth a ddywedodd fod camddefnyddio alcohol yn broblem fawr mewn perthynas â throeddu. Dywedodd 71% o'r ymatebwyr a oedd yn ymwneud ag Aberystwyth ei bod yn broblem, a dywedodd 29% nad oedd yn broblem. Aberteifi oedd yr unig ardal arall lle teimlai'r mwyafrif o ymatebwyr fod camddefnyddio alcohol yn broblem (62.5%). Er bod y mwyafrif o ymatebwyr yn y pedair ardal arall wedi nodi nad oedd camddefnyddio alcohol yn broblem, roedd cyfran sylweddol o ymatebwyr yn dal i deimlo ei fod yn broblem, yn amrywio o 33% yn Aberaeron i 43% yn Llandysul. Dangosir crynodeb o'r ymatebion fesul ardal yn y siart isod.

Ydych chi'n credu fod camddefnyddio alcohol yn broblem fawr mewn cysylltiad â throeddu yng Ngheredigion? (Yn ôl ardal)

▼ Canran

Yn ôl grŵp oedran, roedd safbwyntiau tebyg iawn ar gamddefnyddio alcohol ymhlith y grwpiau 16-24, 45-64 a 65+ lle nododd rhwng 58% a 71% ei bod yn broblem fawr. Fodd bynnag, roedd y grŵp oedran 25-44 yn llawer llai tueddol o'i nodi fel problem fawr ar 37.5%, ac mae'r ymatebion wedi'u crynhoi yn y tabl isod. Yn ôl rhyw, roedd menywod yn fwy tebygol o nodi bod camddefnyddio alcohol yn broblem ar 65% o ymatebwyr benywaidd o'i gymharu â 50% o ymatebwyr gwryw.

Ydych chi'n credu fod camddefnyddio alcohol yn broblem fawr mewn cysylltiad â throeddu yng Ngheredigion? (Yn ôl grŵp oedran)

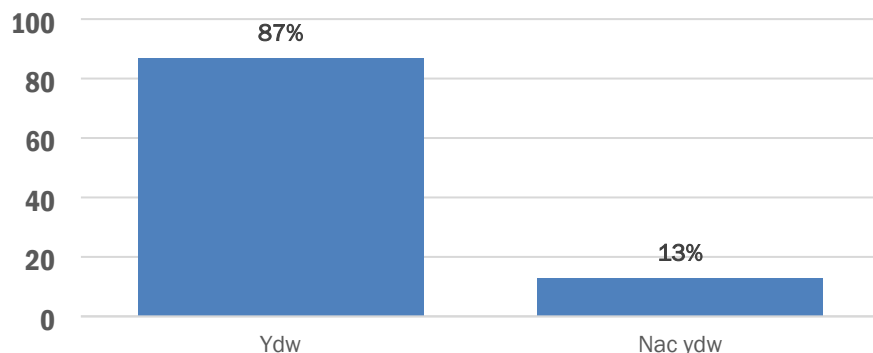
Grŵp oedran:	16-24	25-44	45-64	65+
Ydw	71%	37.5%	67%	58%
Nac ydw	29%	62.5%	33%	42%

Cw9: Ydych chi'n credu fod camddefnyddio cyffuriau yn broblem fawr mewn cysylltiad â throeddu yng Ngheredigion?

Gofynnodd y cwestiwn dilynol a oedd camddefnyddio cyffuriau yn broblem fawr yng Ngheredigion. Dywedodd y mwyafrif helaeth, sef 87% (neu 77 o'r 89 ymateb), ei bod yn broblem fawr mewn perthynas â throeddu, gweler y siart drosodd. Mae hyn yn adlewyrchu'r teimladau a fynegwyd yn yr atebion i gwestiynau 5 a 7 lle nodwyd materion yn ymwneud â chyffuriau fel y ddau brif fater oedd wedi gwaethygu dros y deuddeg mis diwethaf a'r pryder mwyaf i ymatebwyr ar hyn o bryd. Teimlai'r 13% neu'r 12 ymateb sy'n weddill nad oedd camddefnyddio cyffuriau yn broblem fawr.

Cw9. Ydych chi'n credu fod camddefnyddio cyffuriau yn broblem fawr mewn cysylltiad â throseddu yng Ngheredigion?

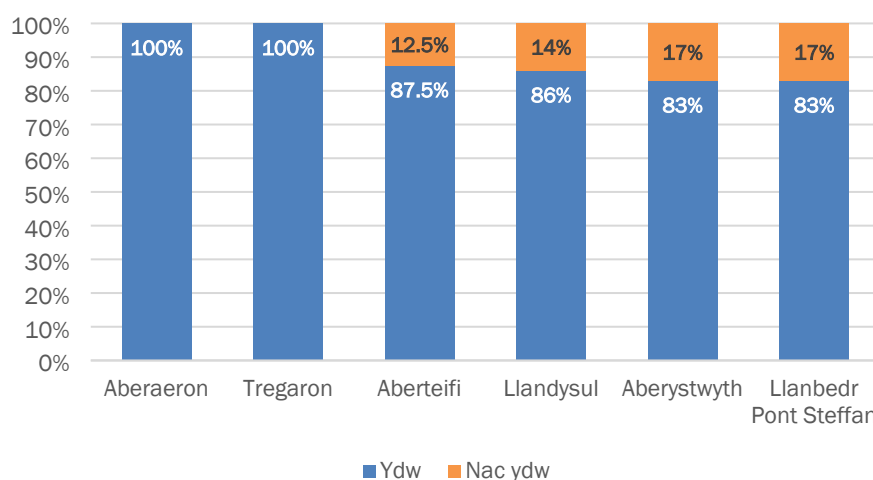
▼ Canran

Yn ôl lleoliad daearyddol, gwelodd pob ardal fwyafrif mawr yn nodi bod camddefnyddio cyffuriau yn broblem mewn perthynas â throseddu, gweler y siart isod. Dywedodd yr holl ymatebwyr oedd yn ymwneud ag Aberaeron a Thregaron ei bod yn broblem. Mae'r siart ganlynol yn crynhoi'r canlyniadau yn ôl ardal ddaearyddol.

Ydych chi'n credu fod camddefnyddio cyffuriau yn broblem fawr mewn cysylltiad â throseddu yng Ngheredigion? (Yn ôl ardal)

▼ Canran

Nododd y mwyafrif helaeth ym mhob grŵp oedran fod camddefnyddio cyffuriau yn broblem fawr hefyd mewn perthynas â throseddu, gyda phobl ifanc 45-64 oed yn arbennig o bryderus ar 91%. Y grŵp 25-44 oedd â'r lefel isaf o bryder, sef 75%, gyda'r 25% arall yn nodi nad oedd camddefnyddio cyffuriau yn broblem fawr. Mae'r canlyniadau hyn wedi'u crynhoi yn y tabl isod. Nododd y mwyafrif llethol o fenywod a dynion fod camddefnyddio cyffuriau yn broblem – 90% o ddynion ac 84% o fenywod.

Ydych chi'n credu fod camddefnyddio cyffuriau yn broblem fawr mewn cysylltiad â throseddu yng Ngheredigion? (Yn ôl grŵp oedran)

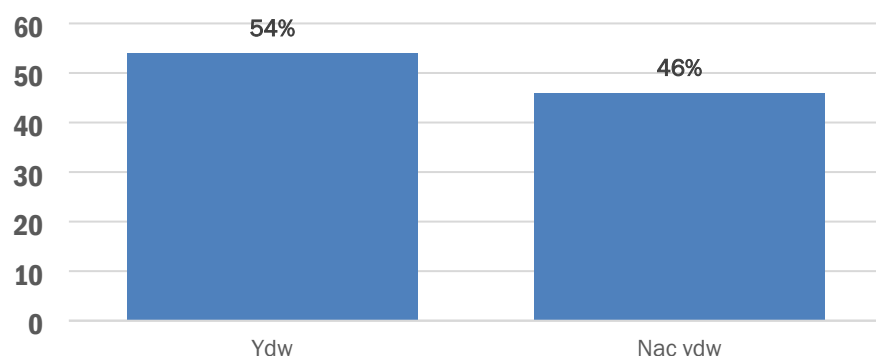
Grŵp oedran:	16-24	25-44	45-64	65+
Ydw	88%	75%	91%	84%
Nac ydw	12%	25%	9%	16%

Cw10: Ydych chi'n gwybod sut i riportio ymddygiad gwrthgymdeithasol a'r dulliau a'r cosbau sydd ar gael i ddelio ag ef?

Symudodd y cwestiynau wedyn at ymwybyddiaeth ymatebwyr o sut i riportio achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol, y dulliau a'r cosbau sydd ar gael i ddelio â hyn. Yn gadarnhaol, dywedodd y mwyafrif (54%) eu bod yn ymwybodol o sut i wneud hyn ynghyd â'r dulliau a'r cosbau sydd ar gael, sy'n cyfateb i 48 o'r 89 o ymatebwyr. Fodd bynnag, roedd cyfran sylweddol, 46% neu 41 o ymatebwyr, wedi dweud nad oeddent yn gwybod sut i wneud hyn, gweler y siart isod.

Cw10. Ydych chi'n gwybod sut i riportio ymddygiad gwrthgymdeithasol a'r dulliau a'r cosbau sydd ar gael i ddelio ag ef?

▼ Canran

Y grŵp oedran 25-44 oedd y mwyaf gwybodus gyda 69% yn nodi eu bod yn gwybod sut i riportio'r digwyddiadau hyn, fel y nodir yn y tabl isod. Y grŵp 65+ oedd y lleiaf gwybodus, lle roedd llai na hanner (37%) yn gwybod sut i adrodd am ymddygiad gwrthgymdeithasol. Roedd gan fenywod a dynion lefel debyg o ymwybyddiaeth o sut i riportio'r digwyddiadau hyn – dywedodd 55% o fenywod a 53% o ddynion eu bod yn gwybod sut i wneud hyn.

Ydych chi'n gwybod sut i riportio ymddygiad gwrthgymdeithasol a'r dulliau a'r cosbau sydd ar gael i ddelio ag ef? (Yn ôl grŵp oedran)

Grŵp oedran:	16-24	25-44	45-64	65+
Ydw	47%	69%	61%	37%
Nac ydw	53%	31%	39%	63%

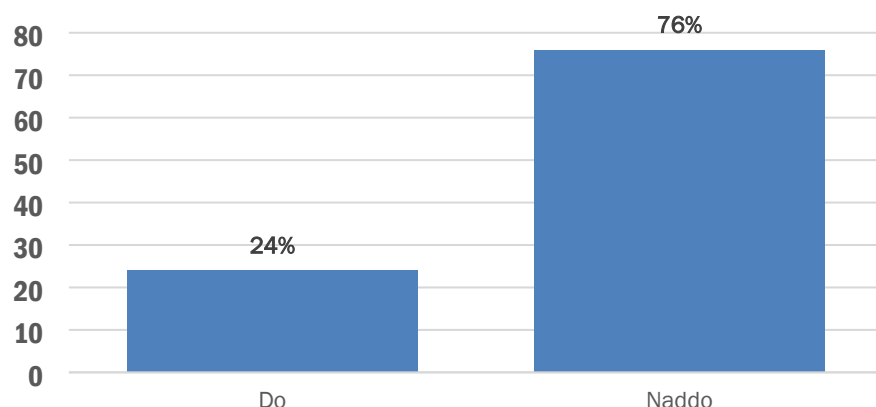
Cw11: Ydy troseddau seiber ac ar-lein wedi cael effaith arnoch chi yn bersonol?

Yna cafodd troseddau seiber ac ar-lein eu codi fel pwynt penodol, gan ofyn i ymatebwyr a oeddent wedi cael eu heffeithio hyn yn bersonol. Nid oedd y mwyafrif o ymatebwyr (76%) wedi cael eu heffeithio, ond roedd bron i chwarter (24%) yn dweud eu bod wedi cael eu heffeithio gan droseddau seiber ac ar-lein, gweler y siart drosodd. Mae'r pryderon cynyddol ynghylch troseddau seiber yn cael eu hadlewyrchu yn Asesiad Strategol Heddlu Dyfed Powys 2023-24, lle nodir bod 15 o droseddau seiber yn cael eu riportio ar gyfartaledd ar draws ardal yr heddlu bob dydd, a chyfathrebu maleisus ac aflonyddu yw'r troseddau sy'n cael eu riportio yn fwyaf aml.¹

¹Asesiad Strategol Heddlu Dyfed Powys 2023-24." Heddlu Dyfed Powys, 2023. 5.

Cw11. Ydy troseddau seiber ac ar-lein wedi cael effaith arnoch chi yn bersonol?

▼ Canran

Y grŵp oedran 16-24 oedd fwyaf tebygol o ddweud eu bod wedi cael eu heffeithio, sef 35%. Fodd bynnag, nid oedd unrhyw gydberthyniad uniongyrchol ag oedran, gan mai'r nesaf a oedd yn fwyaf tebygol o nodi eu bod wedi cael eu heffeithio oedd y grŵp oedran 65+ ar 32%. Y grŵp oedran oedd yn lleiaf tebygol o nodi eu bod wedi cael eu heffeithio oedd pobl ifanc 25-44 oed ar 6% yn unig. Mae'r casgliadau hyn wedi'u crynhoi yn y tabl isod. Roedd dynion yn fwy tebygol o nodi eu bod wedi cael eu heffeithio gan droseddau seiber ac ar-lein ar 27%, o'i gymharu â 22% o ymatebwyr sy'n fenywod. Roedd y rhai oedd wedi cael eu heffeithio gan droseddau seiber ac ar-lein yn llawer mwy tebygol o'i nodi fel blaenoriaeth 'uchel' yng nghwestiwn 3, ac roedd 81% o'r rhai a gafodd eu heffeithio wedi ei nodi yn flaenoriaeth uchel o'i gymharu â 50% o'r rhai oedd heb gael eu heffeithio.

Ydy troseddau seiber ac ar-lein wedi cael effaith arnoch chi yn bersonol? (Yn ôl grŵp oedran)

Grŵp oedran:	16-24	25-44	45-64	65+
Do	35%	6%	24%	32%
Naddo	65%	94%	76%	68%

Cw12: Mewn arolygon diweddar, mae'r cyhoedd wedi dweud mai teimlo'n ddiogel yn eu cartref eu hunain yw'r peth maen nhw'n ei werthfawrogi fwyaf. Beth yn eich barn chi sydd â'r potensial mwyaf i fygwth hyn? (e.e., troseddu ar-lein, bwrgleriaeth, difrod troseddol ac ati)

Pan ofynnwyd iddynt nodi'r mater a oedd â'r potensial mwyaf i fygwth pobl yn teimlo'n ddiogel yn eu cartrefi eu hunain, manteisiodd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr ar y cyfle i fynegi eu barn. Mae'r tabl isod yn dangos y materion a godwyd yn nhrefn cyffredinrwydd. Mae'n amlwg bod dau fater mawr sy'n effeithio ar bobl yn teimlo'n ddiogel yn eu cartrefi – **bwrgleriaeth** a gafodd ei nodi 30 o weithiau ac yna **troseddu/twyll ar-lein** a gafodd eu nodi 21 o weithiau. Fodd bynnag, o'i gymharu â ffigurau troseddau go iawn, mae bwrgleriaeth a throseddu/twyll ar-lein wedi lleihau rhwng y blynyddoedd a ddaeth i ben ar 28 Chwefror 2022 a 2023. Nid oedd mathau eraill o droseddau a oedd yn amlwg mewn manau eraill yn yr arolwg yn cael eu hystyried mor bwysig y tu mewn i'r cartref, megis camddefnyddio cyffuriau ac alcohol, ymddygiad gwrthgymdeithasol a goryrru.

Mater	Nifer y cyfeiriadau
Bwrgleriaeth	30
Troseddu / twyll ar-lein	21
Difrod troseddol	8

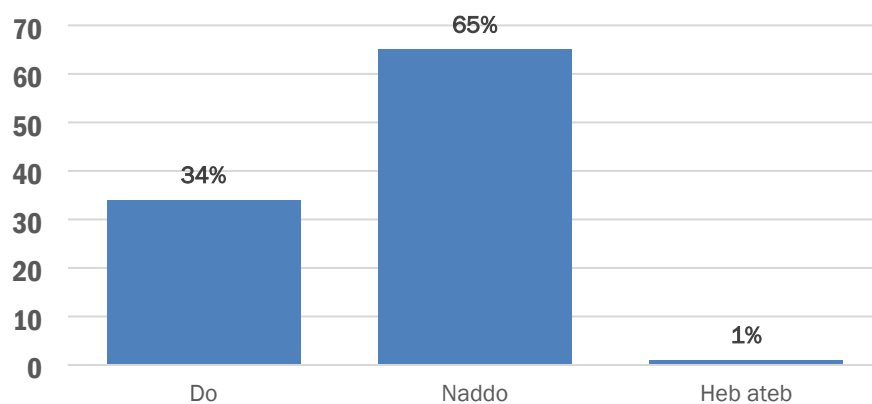
Galwadau diwahoddiad/sgamiau	4
Camddefnyddio cyffuriau ac alcohol	4
Presenoldeb gweladwy gan yr Heddlu a chymryd camau pellach	4
Diffyg cydlyniant cymunedol / parch at ei gilydd	3
Ymddygiad gwrthgymdeithasol	3
Goryrru	2
Cyfryngau cymdeithasol	1
Aflonyddwch sŵn	1
Materion amrywiol	1
Cam-drin domestig / trais yn erbyn menywod	1
Grantiau i bob tŷ ar gyfer pethau sy'n atal troseddau	1
Dwyn cerbydau	1

Cw13: Ydych chi wedi clywed am waith Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Ceredigion?

Yna trodd yr arolwg ei sylw at Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol Ceredigion a gofynnodd i ymatebwyr a oeddent yn ymwybodol o'i gwaith. Nid oedd y mwyafrif (65%) yn ymwybodol o'i gwaith, tra bod dros un rhan o dair (34%) yn ymwybodol ohono, gweler y siart isod.

Cw13. Ydych chi wedi clywed am waith Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Ceredigion?

▼ Canran

Y grŵp oedran 65+ oedd yn fwyaf gwybodus gyda 53% yn ymwybodol o fodolaeth y Bartneriaeth a'i gwaith, ond ar ben arall y raddfa roedd un 1 (6%) o'r rhai 16-24 oed yn ymwybodol ohono. Yn ôl rhyw, roedd dynion yn fwy ymwybodol o waith y Bartneriaeth ar 43% o'i gymharu â 28% o fenywod.

Ydych chi wedi clywed am waith Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Ceredigion?

Grŵp oedran:	16-24	25-44	45-64	65+
Do	1%	50%	30%	53%
Naddo	94%	50%	70%	47%

Cw14: A oes yna bryderon eraill yr hoffech eu codi?

Roedd y cwestiwn olaf yn gyfle i ymatebwyr dynnu sylw at unrhyw bryderon eraill oedd heb gael sylw yn yr arolwg cyn hynny. Cafwyd cyfanswm o 38 o sylwadau. Manteisiodd y rhan fwyaf o ymatebwyr ar y cyfle i bwysleisio pryderon presennol yn hytrach na nodi rhai newydd. Cafodd **presenoldeb gweladwy gan yr Heddlu / dilyn i fyny a chymryd camau** ei nodi gan 15 o ymatebwyr ac yn amlwg dyma'r prif fater a nodwyd fel y dangosir yn y tabl isod. Unwaith eto, cafodd materion yn ymwneud â chyffuriau (camddefnyddio cyffuriau a delio mewn cyffuriau) ei nodi fel pryder gan ymatebwyr, ac yna goryrru. Cafodd amrywiaeth o faterion eraill eu nodi a'r unig rai newydd oedd baw cŵn, llygredd golau a rôl ysgolion o ran cefnogi teuluoedd.

Mater	Nifer y cyfeiriadau
Presenoldeb gweladwy gan yr Heddlu / dilyn i fyny a chymryd camau	15
Camddefnyddio cyffuriau / delio mewn cyffuriau	7
Goryrru	4
Cydlyniant cymunedol	2
Ymddygiad gwrthgymdeithasol	1
Camfanteisio'n rhywiol ar blant	1
Baw ci	1
Digartrefedd / cardota ar y stryd	1
Taflu sbwriel	1
Llygredd golau	1
Ysgolion yn gorfod delio â phroblemau teuluol	1
Goleuadau stryd	1
Mannau anniogel mewn trefi	1
Fandaliaeth	1

Manteisiodd rhai o'r ymatebwyr ar y cyfle i egluro eu hateb a rhoi enghreifftiau o'r effaith y mae'r materion hyn yn ei chael arnyn nhw a'u cymuned. Mae'r tabl isod yn rhoi sampl o'r sylwadau a gafwyd.

Sampl o'r Sylwadau	
"Patrolau heddlu gweladwy ond rwy'n deall yn iawn eu bod yn gwneud y gorau y gallant gydag adnoddau cyfyngedig."	"Dylai gorsafoedd heddlu mewn trefi gael staff priodol yn hytrach na swyddogion yn ymateb o 20 neu 30 milltir i ffwrdd."
"Byddwn i'n teimlo'n llawer mwy diogel pe bai mwy o blismyn ar y stryd."	"Mae plismona yn waith anodd ac rwy'n deall y pwysau sydd ar y llu, ond mae gweld swyddogion o gwmpas yn gwneud i mi deimlo'n fwy diogel. Ble bynnag ydw i."
"Dylai fod llawer mwy o bresenoldeb gan yr heddlu, nid dim ond gyrru o gwmpas mewn ceir."	"Mae'n hanfodol bwysig i ddilyn i fyny adroddiadau o fasnachu mewn cyffuriau."
"Dechrau gweld grwpiau bach o bobl gyda phroblemau cyffuriau neu alcohol neu'r ddau yn casglu mewn rhai manau, er bod nhw heb wneud dim neu wedi dweud dim byd wrtha i, dwi'n teimlo dan fygythiad."	"Mae nifer fawr / o leiaf 50% o bobl ifanc yn eu harddegau ar lawer o wahanol gyffuriau neu alcohol sydd, fel arfer yn arwain at nifer fawr o ymosodiadau rhywiol a chorfforol."

Ymatebion y Cyngor Ieuencid

Roedd yr ymgynghoriad hefyd yn cynnwys fersiwn person ifanc o'r arolwg a ddisbarthwyd i aelodau Cyngor Ieuencid Ceredigion. Cwblhawyd a dychwelwyd cyfanswm o 9 ffurflen. Dylid nodi bod yr ymatebion hyn yn cynnwys rhai ymatebion gan yr oedolion sy'n mynychu'r Cyngor Ieuencid. Dengys y canlyniadau mai'r prif flaenoriaethau ar hyn o bryd yw **trais yn erbyn menywod a merched a chamddefnyddio domestig**, ac yna **troseddau treisgar, bwrgleriaeth, cynnau tanau bwriadol a throseddau rhyw**. Mae tebygrwydd â chanlyniadau cyffredinol yr arolwg – trais yn erbyn menywod a merched oedd y drydedd flaenoriaeth uchaf yn gyffredinol, a throseddau rhyw oedd y flaenoriaeth uchaf yn gyffredinol. Y prif wahaniaeth yw bod cyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon yn flaenoriaeth uchaf ond un yn gyffredinol, ond nid yw'n ymddangos ymhlith materion â blaenoriaeth uchaf y Cyngor Ieuencid. Mae'r tabl isod yn dangos y prif flaenoriaethau a nodwyd gan y Cyngor Ieuencid.

O'r materion cyfredol hyn, rhowch sgôr iddynt yn nhrefn blaenoriaeth yn eich barn chi	Sgôr wedi'i phwysoli
Trais yn Erbyn Menywod a Merched	27
Trais Domestig (gan gynnwys Stelcio ac Aflonyddu)	27
Troseddu Treisgar	26
Bwrgleriaeth	26
Cynnau Tanau Bwriadol	26
Troseddau Rhyw	26

Pan ofynnwyd am y materion a oedd wedi gwella neu waethygu dros y deuddeg mis diwethaf, roedd tebygrwydd barn rhwng y Cyngor Ieuencid a'r canlyniadau cyffredinol. Roedd ymatebion y Cyngor Ieuencid yn nodi presenoldeb gweladwy gan yr Heddlu fel y mater a oedd wedi gwella fwyaf, yr un peth ag yn y canlyniadau cyffredinol. Roedd targedu cyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon hefyd yn amlwg ynghyd â throseddau stryd a oedd hefyd yn un o'r materion sydd wedi gwella fwyaf ar draws y Sir.

Fodd bynnag, roedd y pwyslais ychydig yn wahanol o ran y materion oedd wedi gwaethygu dros y deuddeg mis diwethaf. Roedd ymatebion y Cyngor Ieuencid wedi nodi trais domestig fel y prif fater oedd wedi gwaethygu, ond nid oedd hwn ymhlith y materion pwysicaf ledled y Sir, sef cyflenwi cyffuriau yn anghyfreithlon a chamddefnyddio sylweddau (cyffuriau). Roedd y Cyngor Ieuencid hefyd wedi tynnu sylw at gamddefnyddio sylweddau (alcohol), fandaliaeth, trais yn erbyn menywod a merched, troseddau casineb a throseddau rhyw ymhlith y rhai oedd wedi gwaethygu. Roedd troseddau casineb, camddefnyddio sylweddau (alcohol) a throseddau rhyw ymhlith y prif faterion ar draws y Sir. Y prif wahaniaeth rhwng barn y Cyngor Ieuencid a'r canlyniadau cyffredinol oedd bod ymddygiad gwrthgymdeithasol a materion yn ymwneud â chyffuriau yn llawer uwch yn gyffredinol, ond nid oeddent yn y chwe prif fater a nodwyd gan y Cyngor Ieuencid. Mae'r tabl canlynol yn rhestru ymatebion y Cyngor Ieuencid i gwestiynau 4 a 5.

Cw4. Nodwch pa faterion sydd wedi gwella dros y 12 mis diwethaf, yn eich barn chi:

Presenoldeb gweladwy gan yr Heddlu (tref a chefn gwlad)

Cyflenwi Cyffuriau yn anghyfreithlon

Troseddau leuenctid – Diogelu Pobl Ifanc

Goleuadau Stryd

Bwrgleriaeth

Troseddau Seiber ac Ar-lein

Cw5. Nodwch pa faterion sydd wedi gwaethygu dros y 12 mis diwethaf, yn eich barn chi:

Trais Domestig (gan gynnwys Stelcio ac Aflonyddu)

Camddefnyddio Sylweddau (Alcohol)

Fandaliaeth / Difrod Troseddol / Graffiti

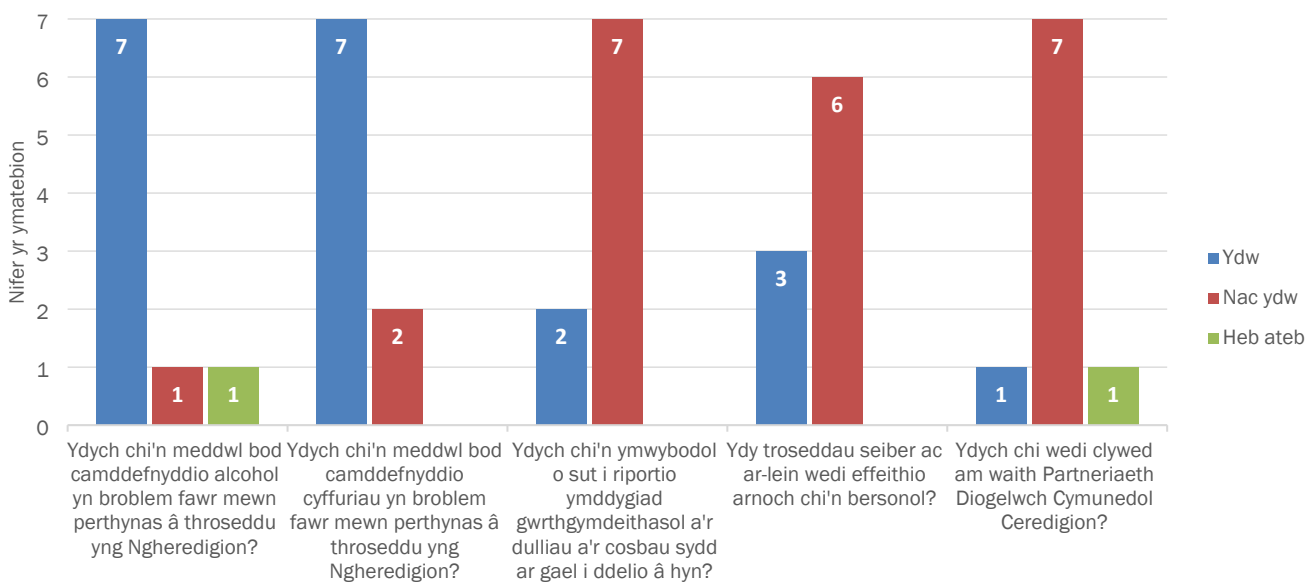
Trais yn Erbyn Menywod a Merched

Troseddau Casineb (gan gynnwys Hil, Crefydd, Anabledd, Homoffobia, Trawsffobia)

Troseddau Rhyw

Teimlai ymatebwyr y Cyngor leuenctid fod camddefnyddio alcohol a chamddefnyddio cyffuriau yn broblemau mawr mewn perthynas â throseddu yng Ngheredigion, gyda saith o'r naw ymateb yn nodi bod y ddau yn broblemau mawr. Fel yr ymatebion i'r arolwg cyffredinol, nid oedd y mwyafrif o'r ymatebwyr wedi clywed am waith y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol, a dim ond un ymatebwr a ddywedodd ei fod wedi clywed amdano. Yn y cyfamser, nid oedd y mwyafrif yn ymwybodol hefyd o sut i riportio digwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol, yn wahanol i'r ymatebion cyffredinol lle'r oedd mwyafrif bach wedi nodi eu bod yn gwybod sut i wneud hynny. Mae'r atebion i gwestiynau 8, 9, 10, 11 ac 13 wedi'u crynhoi yn y siart isod.

Barn y Cyngor leuenctid ar bum agwedd benodol ar droseddu

Pan ofynnwyd iddynt nodi unrhyw faterion penodol sy'n peri pryder iddynt ar hyn o bryd, cafodd amrywiaeth o faterion eu nodi gan gynnwys rhai oedd heb eu nodi'n benodol mewn man arall yn yr arolwg, megis camfanteisio'n rhywiol ar blant, effaith y cyfryngau cymdeithasol ar bobl iau, ac effaith yr argyfwng costau byw sy'n achosi straen ymhlith pobl iau ac yn arwain at fwy o ddigwyddiadau, a'r angen am fwy o wasanaethau iechyd meddwl i atal pobl ifanc rhag troi at alcohol a chyffuriau. Roedd y rhain yn wahanol i raddau helaeth i'r canlyniadau cyffredinol, a'r unig debygrwydd oedd y cyfeiriad at lai o bresenoldeb gan yr Heddlu a gafodd ei nodi hefyd ymhlith y canlyniadau cyffredinol. Rhestrir y materion a nodwyd gan y Cyngor leuenctid yn y tabl isod.

Cw7. Oes unrhyw faterion newydd sy'n peri pryder ar hyn o bryd, yn eich barn chi?	Nifer y cyfeiriadau
Camfanteisio'n rhywiol ar blant	1
Llai o bresenoldeb gan yr Heddlu	1
Camddefnyddio sylweddau (alcohol)	1
Effaith y cyfryngau cymdeithasol	1
Effaith yr argyfwng costau byw	1
Angen mwy o wasanaethau iechyd meddwl	1

Roedd mwy o debygrwydd yn yr atebion i gwestiwn 12 a oedd yn gofyn i ymatebwyr am eu barn ar deimlo'n ddiogel yn eu cartref eu hunain. Nododd ymatebion y Cyngor leuenctid ac ymatebion cyffredinol i'r arolwg yr un pedwar prif fater. Bwrgleriaeth oedd y mater a oedd fwyaf tebygol o fygwth teimlo'n ddiogel yn eich cartref eich hun, ond roedd difrod troseddol, troseddau seiber ac ar-lein a galwyr diwahoddiad i gyd yn ymddangos yn y pedwar uchaf yn y ddwy restr. Mae'r materion a nodwyd gan ymatebwyr y Cyngor leuenctid i'w gweld yn y tabl isod.

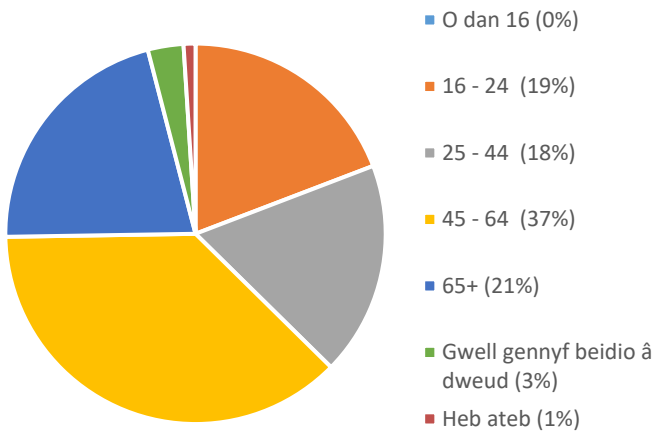
Cw12. Mewn arolygon diweddar mae'r cyhoedd wedi dweud mai teimlo'n ddiogel yn eu cartref eu hunain yw'r peth maen nhw'n ei werthfawrogi fwyaf. Beth sydd â'r potensial mwyaf i fygwth hyn yn eich barn chi?	Nifer y cyfeiriadau
Bwrgleriaeth	4
Difrod troseddol	3
Troseddau seiber ac ar-lein	3
Galwyr diwahoddiad	2
Dwyn a difrodi cerbydau	2

Yn y cwestiwn olaf, a roddodd gyfle i ymatebwyr nodi unrhyw bryderon eraill oedd heb gael sylw mewn manau eraill yn yr arolwg, dim ond un ymateb oedd yn ailadrodd y pryder ynghylch camfanteisio'n rhywiol ar blant ac a nododd eu pryderon ynghylch model llinellau cyflenwi cyffuriau ar gyfer masnachu mewn cyffuriau mewn ardaloedd gwledig a threfi llai.

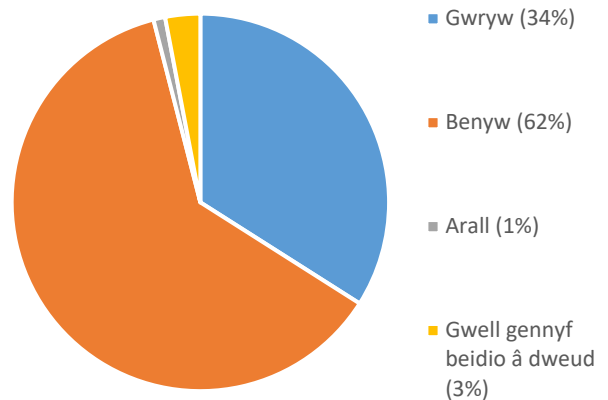
Cwestiynau Monitro Cydraddoldeb

Gofynnwyd cwestiynau monitro demograffig a chydaddoldeb safonol y Cyngor fel rhan o'r arolwg.

15. Oedran - Beth yw eich grŵp oedran?

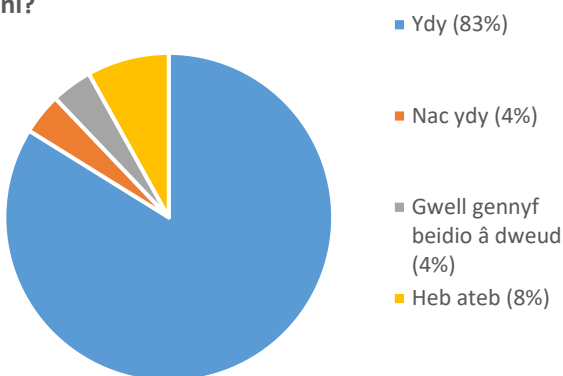

16. Rhyw – Beth yw eich rhyw?

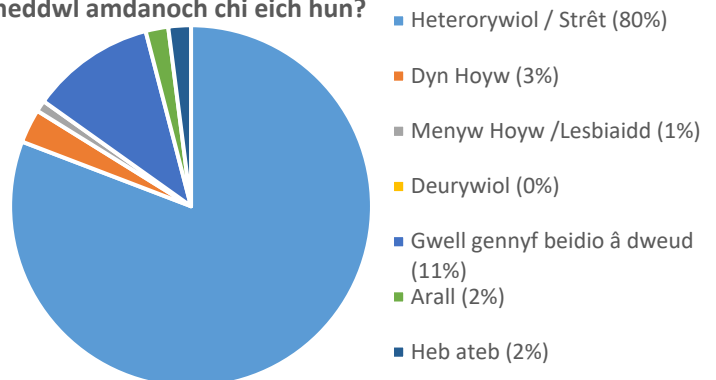

Nid yw'r ffigurau'n dod i gyfanswm o 100% oherwydd talgryniadau cyfrifiadurol

17. Trawsrywiol – Ydy'ch rhyw yr un fath nawr â'r un a bennwyd i chi adeg eich geni?

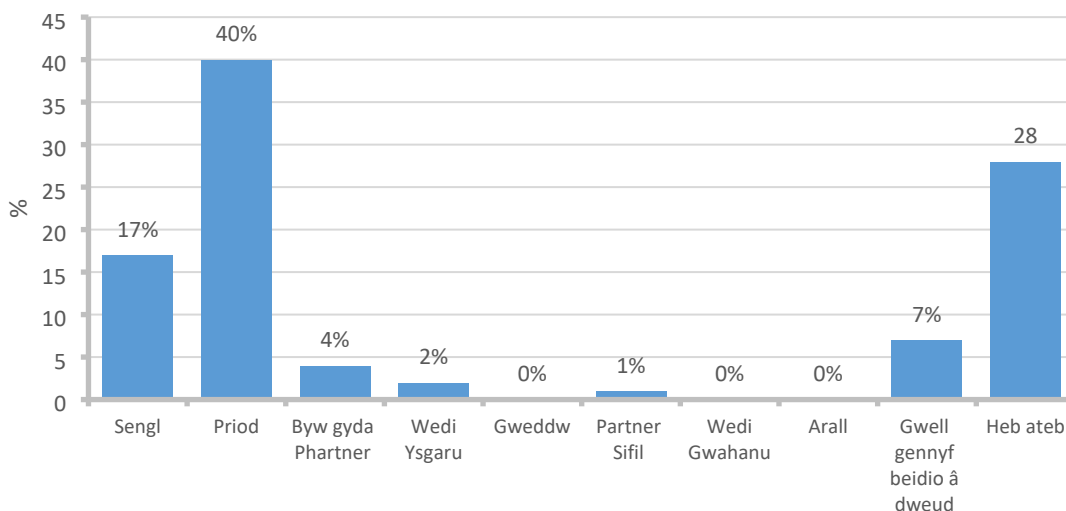

18. Cyfeiriadedd Rhywiol – Pa un o'r opsiynau canlynol sy'n disgrifio orau'r ffordd rydych yn meddwl amdanoch chi eich hun?

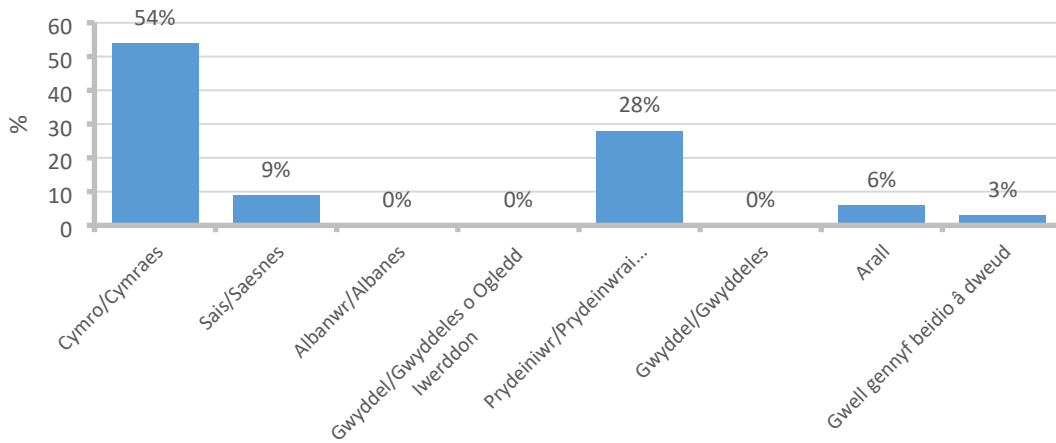
Nid yw'r ffigurau'n dod i gyfanswm o 100% oherwydd talgryniadau cyfrifiadurol

21. Partneriaeth – Beth yw eich statws partneriaeth?

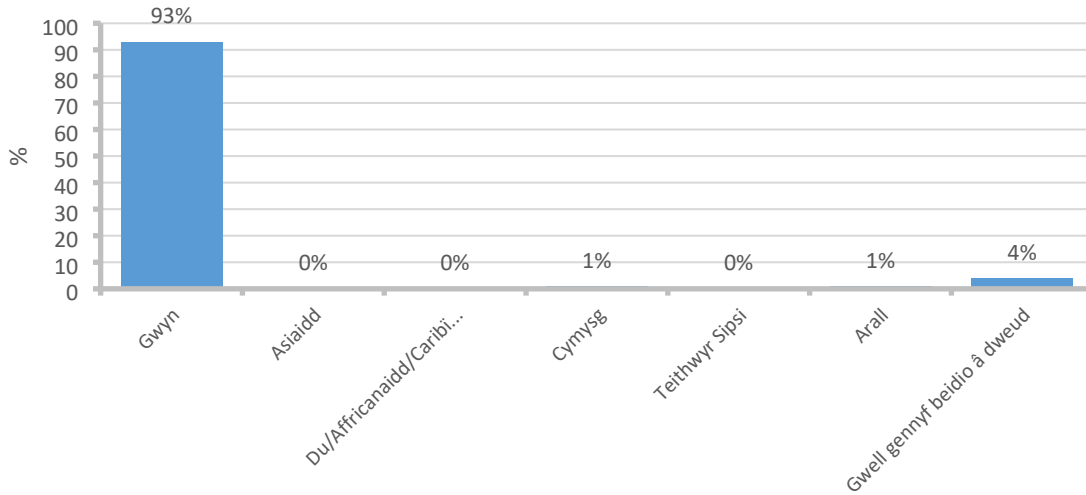

Nid yw'r ffigurau'n dod i gyfanswm o 100% oherwydd talgryniadau cyfrifiadurol

21. Hunaniaeth Genedlaethol – Sut fydddech chi'n disgrifio eich hunaniaeth genedlaethol?

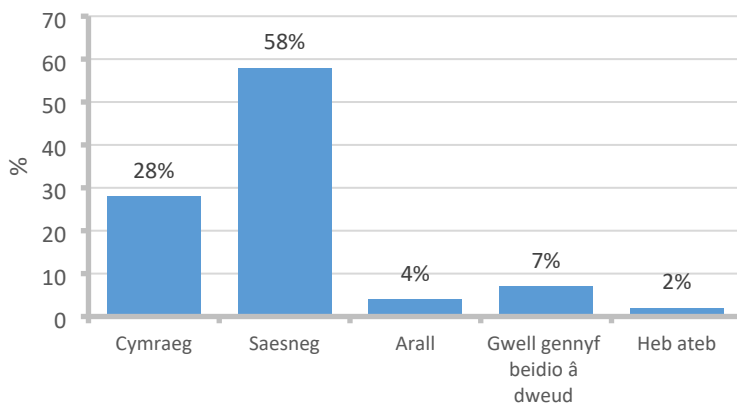

22. Hil – Beth yw eich grŵp ethnig? Dewiswch un opsiwn sy'n disgrifio eich grŵp ethnig neu'ch cefndir orau.

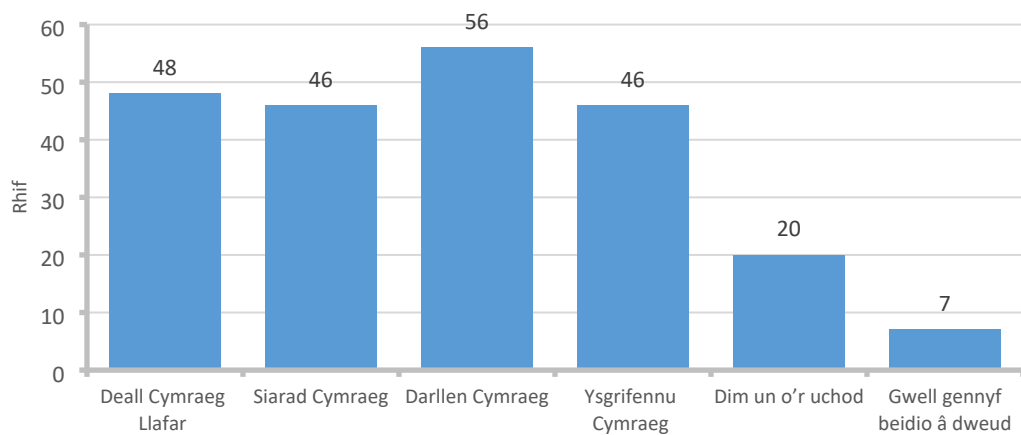
Nid yw'r ffigurau'n dod i gyfanswm o 100% oherwydd talgryniadau cyfrifiadurol

23. Iaith – Beth yw'ch dewis iaith?

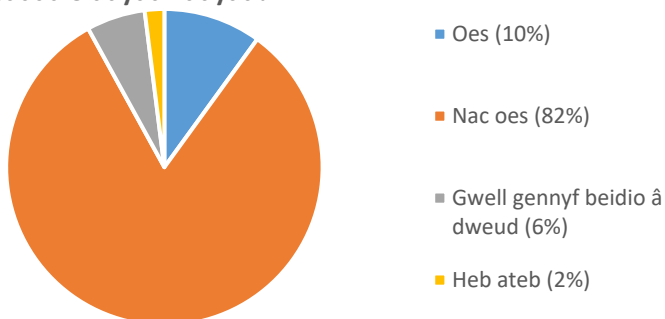

Nid yw'r ffigurau'n dod i gyfanswm o 100% oherwydd talgryniadau cyfrifiadurol.

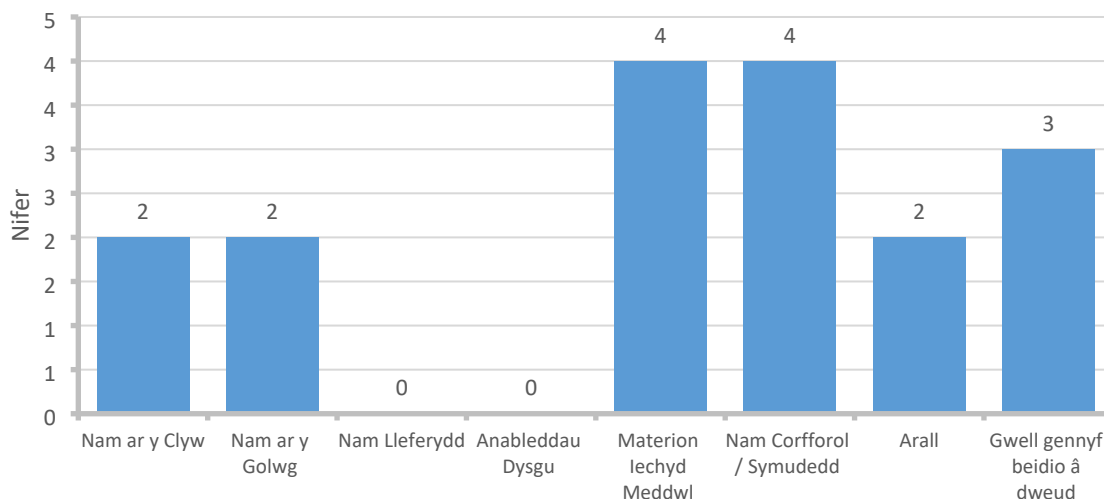
24. Iaith – Ydych chi'n deall, siarad, darllen neu ysgrifennu Cymraeg?

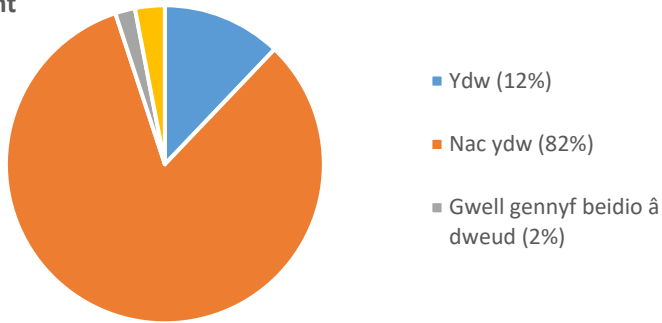
25. Anabledd – A oes gennych gyflwr iechyd corfforol neu feddyliol neu salwch tymor hir sy'n lleihau eich gallu i gyflawni gweithgareddau o ddydd i ddydd?

26. Anabledd – Os ydych wedi ateb 'oes', nodwch yr hyn sy'n berthnasol i chi?

27. Ydych chi'n gofalu am rywun neu'n darparu cymorth neu gefnogaeth i aelodau'r teulu, ffrindiau, cymdogion neu eraill oherwydd: Cyflwr iechyd / anabledd corfforol neu feddyliol hirdymor; neu broblemau yn ymwneud â henaint

Nid yw'r ffigurau'n dod i gyfanswm o 100% oherwydd talgryniadau cyfrifiadurol.

28. Crefydd neu Gred – Beth yw eich crefydd?

